

3 februari 2025

Energimarknadsinspektionen

Box 155

631 03 ESKILSTUNA

2025-02-05

Organisationsnummer:	556537-4724	Sökandens referens:	Håkan Nyström
Redovisningsenhet:	REL00945	Telefon:	072-24 47 406
		E-post:	hakan.nystrom@geab.vattenfall.se

Ansökan om nätkoncession för linje enligt ellagen (1997:857) för tre nya 145 kV kraftledningar i luftledningsutförande. En ny 145 kV-ledning mellan station Forse i Stenkumla till Bäcks. En ny 145 kV-ledning mellan befintlig station Bäcks till ny station Solklinten i Slite. En ny 145 kV-ledning från Bäl till ny station Solklinten i Slite. Samtliga ledningar är belägna i Region Gotland, Gotlands län.

Projektet är utvalt att ingå i Energimarknadsinspektionens regeringsuppdrag med att korta ledtider för elnätutbyggnad.

2025-100331-0001

ANSÖKAN

Gotlands Elnät AB (sökande) ansöker om nätkoncession för linje för tre nya 145 kV-högspanningsledningar (konstruktionsspänning) mellan ny station Forse i Stenkumla via befintlig station Bäcks i Visby till ny station Solklinten i Slite i Region Gotland, Gotlands län.

De sträckor som koncession söks för är:

1. Ny 145 kV-ledning från ny station Forse i Stenkumla till befintlig station Bäcks.
2. Ny 145 kV-ledning från befintlig station Bäcks till ny station Solklinten i Slite.
3. Ny 145 kV-ledning från Bäl till ny station Solklinten i Slite.

Mellan Bäcks och Solklinten passerar ledningarna Natura 2000 områdena Hejnum-Kallgate och Bojsvätar. En ansökan om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken gällande åtgärder i de skyddade områdena har lämnats till Länsstyrelsen i Gotlands län.

Ledningsträckning 1 berör inte Natura-2000 områdena och inget tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken behövs för detta alternativ.

YRKANDEN

- a) Gotlands Elnät AB yrkar att Energimarknadsinspektionen meddelar nätkoncession för linje i enlighet med de sträckningar som framgår av bifogade koncessionskartor.
- b) Gotlands Elnät yrkar att varje ny 145 kV ledning får ett eget anläggningsnummer.

SÄRSKILDA ÅTGÄRDER/SKYDDSÅTGÄRDER

Sökandes åtagande gällande särskilda åtgärder och /eller skyddsåtgärder redovisas i bifogad miljökonsekvensbeskrivning.

BAKGRUND OCH BEHOV

Gotlands Elnät AB ansöker om nätkoncession för linje för tre nya 145 kV-högspänningsledningar (konstruktionsspänning) mellan ny station Forse i Stenkumla via befintlig station Bäcks i Visby till ny station Solklinten i Slite i Region Gotland, Gotlands län. De planerade ledningarna är ett viktigt steg i arbetet med att möjliggöra en energiomställning och ett fossilfritt liv på Gotland. Senare tids utfasning av fossila bränslen i kombination med ökad elanvändning driver efterfrågan på fossilfri energiförsörjning. Med detta följer behovet av att bygga ut och modernisera elnätsinfrastrukturen.

För stora delar av sträckan planeras de nya ledningarna att byggas i befintlig ledningsgata. Enligt Samrådsförslag till översiktsplan för Region Gotland ska befintliga ledningsgator användas i så stor utsträckning som möjligt vid förnyelse av elnätet på Gotland.

Mellan Bäl och Slite där två nya 145 kV-ledningar planeras, kommer ledningarna att sambyggas i en gemensam stolpkonstruktion. Syftet med sambyggnationen och uppförande av nya ledningar i befintlig ledningsgata är att minimera markintrånget och att begränsa negativ påverkan på natur- och kulturvärden i så stor utsträckning som möjligt.

STRÄCKNING OCH UTFÖRANDE

Valt alternativ utgår från ny station Forse i Stenkumla norrut till befintlig station i Bäcks. Från Bäcks går den nya ledningen mellan Bäcks och ny station Solklinten i Slite. För sträckan Bäl-Slite sambyggs ledningen tillsammans med ledningen Roma-Slite genom Natura 2000-områdena.

En del av det sökta alternativet sträcker sig genom två Natura-2000 områden och en ansökan om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken gällande åtgärder i de skyddade områdena har lämnats till Länsstyrelsen Gotlands län.

Ledningen kommer att uppföras som luftledning, där två varianter av portalstolpar i kompositmaterial kommer användas. Sökt alternativ har förordats eftersom alternativet bedömdes medföra minst påverkan på skyddsvärda naturmiljöer och bostadsmiljöer samt att den till stor del följer en befintlig ledning.

Teknisk beskrivning finns bifogad till ansökan.

ALTERNATIVT UTFÖRANDE

Inför aktuell ansökan om nätkoncession för linje har ett antal alternativa stråk studerats. Under alternativutredningen har syftet varit att hitta den lämpligaste lösningen med hänsyn till teknik, ekonomi, kultur-, natur- och samhällsintressen. I texten används begreppen stråk och sträckning. Stråk utgör en bredare korridor inom viken ledningarna föreslås att uppföras. I processen har Sökanden gått från flera alternativa stråk till att välja ett stråk inom vilket utförligare studier görs. Inom det valda stråket har sedan Sökanden valt en sträckning för de nya ledningarna. Sträckningen är den planerade sträckningen för ledningarna och är ett smalare område än det valda stråket.

Se vidare i miljökonsekvensbeskrivningen för alternativutredning.

SAMRÅD

Ett kombinerat undersöknings- och avgränsningssamråd har genomförts för samtliga sträckor från januari år 2024 till början av mars år 2024. Vid samrådsstart bjöds berörda fastighetsägare in och delägande fastighetsägare (samfälligheter) in samt de myndigheter och organisationer som ansågs bli berörda. Fastighetsägare blev inbjudna till samrådet via ett fysiskt brev och berörda myndigheter och organisationer blev inbjudna digitalt.

Ett kompletterande samråd har genomförts eftersom valt sträckningsalternativ behövde justeras. Det kompletterande samrådet genomfördes under september år 2024.

Alla yttranden som inkommit har beaktats och behandlats i samrådsredogörelsen, se bilaga 4 till MKB. Under hela samrådstiden, fram till inlämning av ansökan, har det varit möjligt att inkomma med frågor till Gotlands Elnäts projektledare.

Utöver de yttranden som Gotlands länsstyrelse och Region Gotland lämnat har ett flertal möten hållits med Gotlands länsstyrelse och Region Gotland under projektiden (våren år 2023 till hösten år 2024).

Efter möte med länsstyrelsen har beslut tagits av Gotlands Elnät AB (sökande) att projektet ska antas medföra betydande miljöpåverkan.

MILJÖKONSEKVENSER OCH HÄNSYN

De miljökonsekvenser som genomförandet av planerade ledningsåtgärder bedöms medföra samt åtgärder för att förebygga negativa konsekvenser redovisas i bifogad miljökonsekvensbeskrivning.

lakttagelse av allmänna hänsynsregler, 2 kap. miljöbalken

Gotlands Elnät AB har inför upprättandet av ansökan utfört en rad utredningar och undersökningar för att kartlägga relevanta omgivningsförhållanden och omgivningspåverkan. Aktuell verksamhet är något som berörda medarbetare har stor erfarenhet inom och arbetar med dagligen. Kunskapskravet är uppfyllt med god marginal. Försiktighetsprincipen samt principen om bästa möjliga teknik har och kommer fortsatt att genomsyra projektet, vilket bl.a. kan ses genom föreslagna skyddsåtgärder och teknikval. Produktvalsprincipen kommer beaktas vid fortsatt planering och genomförande av projektet och vid val av bl.a. kemikalier och bränsle. Avfall kommer hanteras i enlighet med principerna i avfallshierarkin och gällande lagstiftning, vidare kommer samhällets hushållningsbehov främjas vid bättre möjligheter till elanvändning. Vald sträckning är lämplig och hänsyn har tagits till att uppnå ändamålet med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Överväganden och förslag i fråga om skyddsåtgärder och försiktighetsmått m.m. har och kommer fortsatt att ske mot bakgrund av skälighetsregeln.

ÖVRIGT

Nätkoncession för område, anläggningsnummer 2118GB, som berörs av ansökan innehas av Gotlands Elnät AB (sökande).

Bestyrkt fastighetsägarförteckning och rättighetsinnehavarförteckning bifogas.

.....

Med vänliga hälsningar

Gotlands Elnät AB

Håkan Nyström

2025-02-05

2025-100331-0001